

Protokoll fört vid styrelsemöte med Vänerns vattenvårdsförbund den 17 maj 2024 på Teams

Närvarande: Beslutande: Tommie Bodin, Ann-Kristin Magnusson, Markus Persson., Cecilia Boman Lindström, Anders Bredelius, Mats Andersson, Kajsa Edbom, Sofie Semstrand och Ola Persson.

Övriga: Didier Baho, Agneta Christensen, Björn Rogell, Annica Wetterling, Jonas Andersson, Amanda Dahl och Sara Peilot

1) Mötets öppnande

Tommie Bodin hälsade alla välkomna på Teams och öppnade mötet med ett upprop.

2) Godkännande av dagordningen

Förslaget till dagordning godkändes

3) Val av protokolljusterare

Cecilia Boman Lindström valdes till att jämte mötesordförande justera dagens protokoll.

4) Protokoll från det konstituerande styrelsemötet den 16 april 2024 (Bilaga 3)

Protokollet lades till handlingarna.

5) Nytt från SLU Aqua (Björn Rogell) (Bilaga 5)

Vid styrelsemötena har vi nu en stående punkt på dagordningen, med information från ledamöterna/ersättarna och adjungerade. Ett informationsutbyte enligt uppdragsbeskrivningen, sa Sara. Vid detta styrelsemöte var det Björn Rogell, SLU Aquas (sötvattenslaboratoriet) tur att informera. Björn redovisade om att det har genomförts en översyn av datainsamling för fisk i Stora sjöar. Även om rapportering av yrkesfiskets fångster som nu Havs- och vattenmyndigheten (HaV) har tagit fram ett digitalt system för. Fångsten blir nu även kopplad till ansträngningen. Björn informerade vidare om att gäddan är svår att övervaka och att utveckling pågår av olika övervakningsmetoder. I och med Länsstyrelsen projekt förvaltningsplan gädda gös så genomförs provtagning av gös, vi vill se om det finns flera bestånd av gös i Vänern, sa Björn. När det gäller beståndsovervakning av signalkräfta i Vänern så publiceras resultaten årligen i *Aqua Notes* och det gäller för två lokaler i Vänern. Vi ser ökande antal av kräftor i Vänern, sa Björn. Nu i sommar är det också dags för nätprovfiske, något som vi gör vart tredje år. Rapporten från pelagisk fisk från förra året kommer att vara färdig innan midsommar, sa Björn. Björns presentation kommer att bifogas med anteckningarna.

6) Rapporter

a) Ekonomisk rapport (Bilaga 4)

Sara redogjorde för den ekonomiska rapporten. Rekvisitionen från Länsstyrelsen för omkostnader för Vänerkansliet till och med april månad (första kvartalet) har bokförts. Pia Möller, kassör, har fakturerat medlemmar och stödjande medlemmar för årets medlems- och undersökningsavgifter.

b) Vänerrådet – årligt uppföljningsmöte 10 april i Lilla Edet.

Sara deltog på Vänerrådets årliga möte. Vi fick en kort summering av arbete under 2023, som bland annat har bestått av:

- ✓ Ny överenskommelse baserad på att den nya tappningsstrategin tecknas i december varje år, ett år i taget mellan Länsstyrelsen Västra Götaland och Vattenfall.
- ✓ Tematiska träffar med fokus på uppföljningsprogram för tappningsstrategin har hållits mellan maj 2023 – februari 2024, ca 100 personer har deltagit.

- ✓ Kunskapssammanställning har gjorts för att kartlägga kunskap kring ökad avtappning av vatten från Vänern.

Vi fick också information från MSBs pågående projekt Vänerkarteringen samt så informerade Laila Gibson, Vänersamarbetet, om att man söker projektmedel till framtagande av ett uppföljningsprogram. Efter lunch gick vi ut och titta på arbetet med att stärka upp dammen vid Lilla Edets kraftstation.

Det behövs konkreta åtgärder för att ta sig an problemet med igenväxningen av Vänerns stränder. Det räcker inte med bara uppföljning, kommentar från ledamot i styrelsen. Sara sa att inom skyddade områdena i Vänern finns finansiering för skötsel, exempelvis av fågelskär inom reservaten annars är det på ideell basis.

c) **Årsmöte 16 april i Lidköping**

Vänerns vattenvårdsförbund/vattenråd bjöd in till ordinarie föreningsstämma tisdagen den 16 april i Lidbeckska huset i Lidköping. Vård för dagen var Lidköpings kommun. Totalt deltog 35 personer på årsmötet. Protokoll och årsmöteshandlingar finns publicerat på Väners webb. Vi hade det konstituerande styrelsemötet med den nya styrelsen direkt efter årsmötet. Efter årsmötet fick vi lyssna till flera intressanta föredrag. Amanda Dahl, åtgärdsamordnare för Vänern informerade om arbetet med planerade åtgärder för Vänerns vikar och närområden. Morgan Johansson, Naturvårdsgruppen AB, informerade om åtgärder vid sjöar och vattendrag för minskad övergödning och ökad biologisk mångfald. Efter lunch fick vi följa med på ett studiebesök till en våtmark vid Örslösa kyrka strax utanför Lidköping. En våtmark för minskat näringsläckage och för ökade biologisk mångfald men också som utflyktsmål och rekreation. Ett uppskattat inslag på årsmötet. Styrelsen tyckte att det var en givande och intressant dag och att man lärde sig nya saker.

d) **Utbildning nya styrelsen 2 och 3 maj på Skype**

Jag har erbjudit två digitala utbildningstillfällen för den nya styrelsen den 2 och 3 maj sa Sara. Totalt deltog 2 personer vid dessa tillfällen.

e) **PFAS-nätverksmöte och webinarium 21 mars och 24 april**

Sara deltog på PFAS-webinarium som Arbets- och miljömedicin i Linköping bjöd in till. De forskar om hur människor exponeras för PFAS (exponeringsvägar) men även hur halter av PFAS i kroppen kan kopplas samman med olika utfall eller sjukdomar (effekter). Pågående projekt finansieras av Naturvårdsverket via den hälsorelaterade miljöövervakningen (HÄMI).

Jonas informerade om provfisket efter kräfta och analys av PFAS i Vänern. Det var tyvärr alldeles för små kräftor som provtogs och dessa kan inte representera konsumtionsstorklek. Så resultat går tyvärr inte att använda på grund av för små kräftor och för lite material, sa Jonas. Vi kan inte dra några slutsatser utifrån denna provtagning, sa Jonas.

f) **Från ord till handling - digitalt möte den 14 maj om kommunens roll i vattenförvaltningen [Västerhavet bjuder in kommunledningarna i distriktet till informationsträffar | Vattenmyndigheterna](#)**

Vattenmyndigheten har en kommundurné nu under våren och försommaren och vid mötet den 14 maj deltog vattenråden för Vänern, Klarälven, Alsterälven och Norsälven. Vattenråden hade en punkt på slutet där vi informerade om vad man kan ha ett vattenråd till, sa Sara. Sara skickar ut material från träffen samt datum på de träffar som återstår. Man är välkommen att delta även fast det inte är den kommunen man representerar, sa Sara.

g) **Sjöfågelinventerarmöte 15 maj vid Naturum Vänerskärgrården**

Sjöfågelinventeringen har pågått i 30 år 1994-2023. Varje sommar sedan år 1994 under perioden 8-18 juni räknas häckande sjöfåglar i en heltäckande inventering av drygt 800 lokaler med syfte att följa förändringar i de olika arternas populationer. Den 15 maj träffades nästa alla inventerare ute på Naturum Vänerskärgrården vid Läckö. Det var fem år sedan sist vi sågs.

Antalet måsar, trutar och tärnor som häckar på fågelskär i Vänern har varierat mycket över de 30 år som inventeringen pågått, men har på senare tid minskat avsevärt.

Det sammanlagda antalet måsfåglar i Vänern har varierat mellan något över 21 000 och drygt 37 000 revirhävdande individer med de högsta noteringarna 2007 och 2010. De lägsta summorna finns i början och i slutet av perioden.

h) **Nya rapporter [Publikationer-arkiv - Väners vattenvårdsförbund \(vanern.se\)](#)**

Fem nya rapporter från miljöövervakningen i Vänern finns nu publicerade på webben.

- ✓ **139. Makrofyter i Vänern 2019-2023.** (No. 645). Kyrkander, T. & Lawenius, T. Örnborg Kyrkander Biologi & Miljö AB. Vänerns vattenvårdsförbund, 2024. Rapport nr 139.
- ✓ **140. Fåglar på fågelskär i Vänerns skärgårdar – resultat från 30 år av inventeringar.** Rees, J. Länsstyrelsen i Värmland. Vänerns vattenvårdsförbund, 2024. Rapport nr 140.
- ✓ **141. Stråkvis vegetationsinventering – Utvärdering av metodik och resultat för den Stråkvisa vegetationsinventeringen på Vänerstränderna.** Hans Gardfjell, Skoglig resurshushållning Sveriges Lantbruksuniversitet. Vänerns vattenvårdsförbund, 2024. Rapport nr 141.
- ✓ **142. Kväve och fosfor i tolv Vänerbäckar 2021-2023.** Lagergren, R. Länsstyrelsen Västra Götaland. Vänerns vattenvårdsförbund, 2024. Rapport nr 142.
- ✓ **143. Strandnära bottenfauna i Vänern 2023.** Johansson, K. & Nilsson, C. Sweco, 2024. Vänerns vattenvårdsförbund, 2024. Rapport nr 143.

7) VATTENVÅRDSPLAN på gång 2024

a) Åtgärdssamordnare för Vänern – fokusområde ”Vattenkvalitet och närområden” och ”Vattennivåer och biologisk mångfald” (Amanda och Sara)

Amanda informerade om pågående arbete inom åtgärdssamordningen i Vänern. Samarbete med Lidköpings kommun fortsätter och Amanda tipsar styrelsen om att se kommunens film om våtmarkssatsningen: [Anlägga och återskapa våtmarker - Lidköpings kommun \(lidkoping.se\)](https://www.lidkoping.se)

Amanda berättade också om uppstart och återupptag av projekt i Norra Vänern vid Ölmeviken, Slöan, Tarnsälven och Ekholmssjön.

Vi behöver ansöka om ytterliga LOVA-medel för en fortsättning på åtgärdssamordningen under 2025 då vi har växlat upp projektet i år till 100 %, sa Sara.

8) Nytt från vattenförvaltningen (Agneta och Didier)

Agneta och Didier informerade om att statusklassningen har blivit något försenad, men vi hoppas på att kunna påbörja statusklassningen av våra vatten innan sommaren. Den nationella prövningsplanen är fortsatt pausad till och med juli 2025. Aktuella miljöprövningar har då blivit framflyttade och för Vänerns del så blir prövningen framflyttat troligen till 2035 (istället för 2033), sa Agneta.

9) Nytt från Samförvaltning fisk i Vänern 2024 (Jonas)

Vi har haft styrgruppsmöte den 11 mars, då fick vi bland annat information om skarvförvaltning samt utvärdering av samförvaltningen, sa Jonas. Vi har haft kontinuerliga möten med yrkesfisket även med fisketillsynsgruppen och med kustbevakningen. Det kommer att bli mycket arbete i regelgruppen framåt nu med anledning av Länsstyrelsen projekt förvaltningsplan gädda gös i Vänern, sa Jonas. Nästa styrgruppsmöte är den 2 oktober. Vi söker nu också Leader-medel för att kunna genomföra aktiviteter inom samförvaltning fiske i Vänern 2024–2027. Exempelvis så vill vi söka för temadagar och informations- och utbildningsinsatser, kunskapspridning samt gemensamma aktiviteter med Samförvaltning fiske i Vättern, sa Jonas.

10) Nationell miljöövervakning 2024

Sara redogjorde kort för årets kommande undersökningar:

- ✓ Provtagning av vattenkemi, bottendjur, växt- och djurplankton i Störvänern – SLU och Kustbevakningen är ute följande veckor: 16, 20, 24, 34 och 42.
- ✓ Provtagning av vattenkemi en gång i månaden i Vänerns utlopp vid Göta älv Vargön tillsammans med Göta älvs vattenvårdsförbund. Vi kommer även i år att genomföra extra PFAS-analyser under augustimånads provtagning.
- ✓ Inventering av kolonihäckande sjöfåglar genomför vi tillsammans med de båda länsstyrelserna och deltagande ornitologer med start den 8 juni till och med den 18 juni.
- ✓ Undervattensväxter – Örnborg Kyrkander genomför inventeringar i 5 lokaler nu i sommar (av totalt 22 st.).
- ✓ Miljögifter i fisk – Calluna samt en yrkesfiskare tar in abborrar under sensommaren och Calluna genomför sedan analyserna i höst.
- ✓ Ekoräkning av fisk – SLU Aqua genomför detta nattetid under två veckor i augusti.

- ✓ Rapporter från övervakning av Gullspångslaxen och Klarälvsaxen kommer läggas upp på Vänerens webb under publikationer när de är klara. Vi är inte utförare utan är bara behjälpliga med att sprida rapporterna.
- ✓ Strandvegetation – ingen finansiering i år.
- ✓ Undersökning av glacialrelikta kräftdjur – Kinsten genomför en lokal utanför Lurö under sommaren.

Utvecklingsprojekt Stora sjöarna:

- ✓ BioAssay råvatten/dricksvatten tillsammans med Vänerkommunerna 2023-2024 är snart klar – rapporten kommer efter sommaren.
- ✓ 2024 – vi (stora sjöarna) får utvecklingsbidrag från HaV. Vi kommer att genomföra en PFAS-trend av fisk som finns i provbank på Naturhistoriska riksmuseet i Stockholm, sa Sara. Vätternvårdsförbundet skriver avtal för uppdraget.

11) VÄNERDAGEN 2024

Sara informerade om förslag på upplägg. Vi ser över möjligheten att genomföra Vänerdagen som ett heldagsseminarium med lunchpromenad i Götene i år. Förslag på värd för dagen är Götene kommun och Paroc i Hällekis. Vi vill också genomföra dagen tillsammans med Laxfond Väner och Samförvaltning fiske i Väner. Förslag på programpunkter:

- ✓ om resultaten från miljöövervakningen i Väner och andra Vänerrelaterade projekt
- ✓ effektbaserad analys av miljögifter – Elin Lavonen BioAssay
- ✓ sjöfågelinventeringen 30 år, Jan Rees LST S
- ✓ någon form av uppföljning på teamet PFAS: *Hur ska jag tänka som konsument, vad kan jag göra för att minska PFAS i miljön? Hur jobbar Försvarmakten med sanering av PFAS på F7 Sätenäs?*
- ✓ Vänerens vattenkvalitet och status hur ser det ut i dag mot en naturlig historisk nivå?
- ✓ SLUs fiskbedömningar och mer om aktuella och pågående fiskprojekt i Väner – Björn Rogell SLU aqua med flera?

Ytterligare tips och förslag på upplägg, program med mera för Vänerdagen mottages tacksamt, sa Sara. Vill du ingå i arbetsgruppen för Vänerdagen kontaktar du Sara.

Besluts punkt:

- ✓ Datum för Vänerdagen – i första hand torsdag 14 nov och i andra hand tisdag 12 nov.
- ✓ Sara och Amanda jobbar vidare med förslag till upplägg för Vänerdagen och skickar ut datum och plats för dagen innan sommarsemestern.

12) Inbjudningar

a) Vattendagen i Kristinehamn 31 augusti

Länsstyrelsen i Värmland bjuder in till att delta vid en Vattendag och i år kommer dagen att vara i Kristinehamn i Stadsparken den 31 augusti (kl. 10:00 – 15:00). Där bjuder Länsstyrelsen in alla som berörs av Gullspångsävns avrinningsområde samt Väner (lantbrukare, skogsägare, fiskevårdsföreningar, myndigheter, företag, kultur, fritidsaktiviteter och allmänhet etc.) för att prata och diskutera om vad som gjorts, görs och kommer att göras inom området. Vi kommer att delta från Vänerens vattenvårdsförbund vid denna dag, sa Amanda. Fokus kommer att vara på vårt arbete med åtgärdssamordning Väner, men även för att informera om miljöövervakningen i Väner.

b) Frihamnsdagarna i Göteborg 29-31 augusti

Vi planerar att skicka material som rör att förhindra spridning av invasiva främmande arter till våra stora sjöar och övriga information om Väner, men vi kommer inte att delta fysiskt.

c) Miljöövervakningsdagarna 4-5 sep i Växjö

Inget program än, får se om deltagande.

13) Nästa möte

Nästa styrelsemöte blir fredag den 27 sep förslagsvis i Kristinehamn. Sara ser över val av plats och förslag till studiebesök och återkommer i god tid innan mötet.

14) Övriga frågor

Inga övriga frågor.

15) Mötets avslutande

Tommie tackade alla deltagarna och avslutade mötet.

Vid protokollet

Sara Peilot

Justeras

Tommie Bodin, ordf.

Cecilia Boman Lindström

Sändlista

Ledamöter

1. Tommie Bodin, Kristinehamns kommun, mail: tommie.bodin@kristinehamn.se
2. Ann-Kristin Magnusson, Stora Enso Skoghall AB, mail: Ann-Kristin.Magnusson@billerudkorsnas.com
3. Markus Persson, Billerud Sweden AB Gruvöns bruk, mail: Markus.persson@billerud.com
4. Cecilia Boman Lindström, Karlstads kommun, mail: cecilia.lindstrom@karlstad.se
5. Anders Bredelius, Mariestads kommun, mail: anders.bredelius@mariestad.se
6. Mats Andersson, Vänersborgs kommun, mail: mats.andersson@vanersborg.se
7. Kajsa Edbom, LRF i Värmland, mail: kajsa.edbom@gmail.com
8. Katarina Kuzmanovic, Västra Götalandsregionen, mail: katarina.kuzmanovic@mp.se

Adjungerade

9. Didier Baho, Länsstyrelsen Värmlands län, mail: didier.baho@lansstyrelsen.se
10. Agneta Christensen, Länsstyrelsen Västra Götaland, mail: agneta.christensen@lansstyrelsen.se
11. Göran Sundblad, SLU Sötvattenslaboratoriet, mail: goran.sundblad@slu.se
12. Stina Lindqvist, Havs- och vattenmyndigheten, mail: stina.lindqvist@havochvatten.se
13. Lars Skogsberg, Södra Skogsägarna, mail: lars@skogsberg.com

Revisorer, valberedning, kassaförvaltare

14. Stig Karlsson, Länsstyrelsen Västra Götalands län, mail: stig.karlsson@lansstyrelsen.se
15. Bosse Pettersson, Kommunrevisionen Kristinehamns kommun, mail: bosse49.pettersson@gmail.com
16. Kirsti Lindemark Jansson, Länsstyrelsen Västra Götalands län, mail: kirsti.lindemark.jansson@lansstyrelsen.se
17. Rolf Larsson, Kommunrevisionen Kristinehamns kommun, mail: akervagen59@outlook.com
18. Linda A Nilsson, Länsstyrelsen Värmland, mail: linda.a.nilsson@lansstyrelsen.se
19. Tomas Gustafsson, Stora Enso Skoghall AB, mail: tomas.gustafsson@storaenso.com
20. Carina Gullberg, Gullspångs kommun, mail: carina.gullberg@gullspang.se
21. Pia Möller, Mariestads kommun, mail: pia.moller@mariestad.se

Kopia till

Ersättare för ordinarie ledamöter

22. Sofie Semstrand, Nordic Paper Säffle, mail: sofie.semstrand@nordic-paper.com
23. Ann Gustafsson, Casco Adhesives AB, mail: ann.gustafsson@akzonobel.com
24. Nils Bagge, Hammarö kommun, mail: nils.bagge@hammaro.se
25. Björn Thodenius, Gullspångs kommun, mail: bjorn.thodenius@gullspang.se
26. Morgan E Andersson, Melleruds kommun, mail: morgan.e.andersson@mellerud.se
27. Josefina Guttman, LRF Västra Götaland, mail: josefina@frielsberg.se
28. Ola Persson, Region Värmland, mail: ola.persson@regionvarmland.se

Ersättare för ordinarie adjungerade

29. Jon Duberg, Länsstyrelsen Värmlands län, mail: jon.duberg@lansstyrelsen.se
30. Rebecka Olsén, Länsstyrelsen Västra Götalands län, mail: rebecka.olsen@lansstyrelsen.se
31. Björn Rogell, SLU Sötvattenslaboratoriet, mail: bjorn.rogell@slu.se
32. *Vakant*, Havs- och vattenmyndigheten
33. Annica Wetterling, Mellanskog, mail: aawg_@hotmail.com

Övriga:

34. Jonas Andersson, Länsstyrelsen Västra Götalands län, Samförvaltning fisk i Vänern, mail: jonas.o.andersson@lansstyrelsen.se
35. Daniel Oinas, Länsstyrelsen Värmlands län, Samförvaltning fisk i Vänern, mail: daniel.oinas@lansstyrelsen.se
36. Amanda Dahl, Länsstyrelsen Västra Götalands län, Åtgärdssamordnare Vänern, mail: amanda.dahl@lansstyrelsen.se